

Zadání, osnova a modelová data zprávy

Jméno _____ Třída _____ Datum _____

Cíl: Navrhneš zprávu s hierarchií nadpisů a odlišíš modelová data od skutečného průzkumu.

Než začneš

Zpráva odděluje otázku, postup, výsledky a doporučení. Styly vytvářejí strukturu pro automatický obsah. Nejdříve navrhni obsah, potom vzhled.

Podklady

Téma: Jak doplnit školní knihovnu. Modelová anketa: dobrodružné knihy 12 hlasů, naučné 8, komiksy 6, poezie 4. Každý smyšlený účastník volil jednu možnost.

Postup práce

1. Založ W3-01_zprava.odt. Uveď účel, čtenáře a označení Modelová anketa.
2. Vytvoř čtyři kapitoly ve stylu Nadpis 1: Zadání a data, Postup, Výsledky, Doporučení.
3. V kapitole Zadání a data vytvoř dvě podkapitoly ve stylu Nadpis 2: Otázka a Modelová data. Ke každé napiš jednu větu.
4. Vlož tabulku Kategorie a Hlasy se čtyřmi záznamy. Sečti hlasy a napiš, zda jde o skutečný průzkum.
5. V Navigátoru ověř čtyři kapitoly a dvě podkapitoly. Ulož dokument a napiš jednu kontrolní otázku pro každou kapitolu.

Kontrola a vysvětlení

Kolik odpovědí obsahuje tabulka? Je možné tvrdit, že byly dotázány skutečné děti?

Pro rychlejší: Navrhni, jaké údaje o knihovně by bylo nutné zjistit před skutečným nákupem.

Výsledky, procenta a důvěryhodný text

Jméno _____ Třída _____ Datum _____

Cíl: Doplníš podíly do tabulky a odlišíš fakt, citaci, parafrázi a doporučení.

Než začneš

Největší podíl není automaticky většina: většina je více než polovina. Citace i parafráze potřebují označení původu. Prostý text nezruší povinnost uvést zdroj.

Podklady

Použij W3-01_zprava.odt. Hlasy jsou 12, 8, 6 a 4 z 30. Cvičný zdroj: Školní redakce, Model knihovny, 2026, s. 1. Věta: „Před nákupem ověřte, které knihy už knihovna nabízí.“ Jde o podklad tohoto listu.

Postup práce

1. Ulož W3-02_vysledky.odt. Do tabulky přidej Podíl (%) a spočti jej z celku 30 na jedno desetinné místo.
2. Pod tabulkou napiš dvě věty o největší a nejmenší skupině. Doplň poznámku o modelových datech a zaokrouhlení.
3. Do části Postup vlož cvičnou větu v uvozovkách se zdrojem. Pod ní ji přeformuluj vlastními slovy a znovu uveď původ.
4. Do Doporučení napiš vlastní návrh nákupu a jedno omezení. Oprav tvrzení: Většina všech žáků školy chce dobrodružné knihy.
5. Spolužák rozliší citaci, parafrázi a vlastní doporučení. Ověř součet hlasů a ulož.

Kontrola a vysvětlení

Proč 12 z 30 neznamená většinu a proč modelovou anketu nelze zobecnit na školu?

Pro rychlejší: Navrhni graf k tabulce a vysvětli jeho přínos.

Titulní strana, styly a automatický obsah

Jméno _____ Třída _____ Datum _____

Cíl: Vytvoříš titulní stranu, automatické stránkování a aktualizovatelný obsah.

Než začneš

Styl stránky řídí záhlaví a zápatí; styl nadpisu řídí strukturu. Číslo stránky je pole. Titulní strana se počítá, ale její číslo se nezobrazuje.

Podklady

Použij W3-02_vysledky.odt. Cíl: titulní strana, obsah, krátký hlavní text. Stačí 3–4 čitelné strany; nenatahuj text prázdnými řádky.

Postup práce

1. Ulož W3-03_sazba.odt. Před text vlož titulní stranu se jménem zprávy, třídou a školním rokem; použij skutečné zalomení stránky.
2. Titulní straně přiřaď styl První stránka bez zápatí. Dalším stranám běžný styl se zápatím a polem čísla stránky.
3. Za titul vlož stránku obsahu. Vložit > Obsah a rejstřík: vytvoř obsah ze dvou úrovní nadpisů.
4. Sjednoť běžný text na 12 bodů a nadpisy úpravou stylu. Přejmenuj podkapitolu Otázka na Otázka a účel a aktualizuj obsah.
5. Zkontroluj šest položek obsahu, následující stránku s číslem 2 a tři odkazy z obsahu. Ulož.

Kontrola a vysvětlení

Proč upravujeme zdrojový nadpis místo položky obsahu? Je skryté číslo totéž co nezapočtená stránka?

Pro rychlejší: Přidej popis k tabulce a udrž jej na stejné stránce s tabulkou.

Redakční kontrola a opravy

Jméno _____ Třída _____ Datum _____

Cíl: Ověříš věcnou správnost i sazbu zprávy a doložíš výsledek kontroly.

Než začneš

Připomínka uvádí místo, problém a návrh změny. Kontroluj čísla i význam tvrzení. Po změně délky textu aktualizuj obsah.

Podklady

Použij W3-03_sazba.odt. Kontrolní kritéria: 30 modelových hlasů, správné podíly, oddělené doporučení, zdroj citace, hierarchie nadpisů, obsah, pole čísel a čitelná tabulka.

Postup práce

1. Ulož W3-04_kontrola.odt. Připrav protokol se sloupci Místo, Zjištění, Návrh a Ověření opravy.
2. Ve dvojici porovnejte čtyři řádky tabulky s podklady a ověřte, že 40 % není označeno jako většina.
3. Ověřte citaci a parafrázi, označení modelu a omezení doporučení. Zapište jednu konkrétní věcnou připomínku nebo doloženou kontrolu.
4. Zkontrolujte styly, obsah, číslování, kontrast a umístění tabulky. Zapište druhou konkrétní připomínku nebo kontrolu.
5. Zpracuj oprávněné připomínky, aktualizuj obsah a znovu ověř změněná místa. Ulož zprávu i protokol.

Kontrola a vysvětlení

Protokol má alespoň dvě konkrétní kontroly. Proč pouhé Je to hezké není použitelná redakční připomínka?

Pro rychlejší: Nech spolužáka samostatně najít informaci pomocí obsahu a zaznamenej, co ho zdrželo.

Publikace a obhajoba zprávy

Jméno _____ Třída _____ Datum _____

Cíl: Odevzdáš ověřené ODT a PDF a stručně obhájíš doporučení i omezení dat.

Než začneš

ODT uchovává upravitelný dokument, PDF výslednou podobu. Kontrola musí proběhnout po poslední změně textu a ve skutečně otevřeném exportu.

Podklady

Použij W3-04_kontrola.odt a kontrolní protokol. Povinné části: titul, obsah, čtyři kapitoly, dvě podkapitoly, tabulka, citace, parafráze a vlastní doporučení.

Postup práce

1. Ulož W3-05_zprava.odt. Dokonči doporučení ve třech větách: návrh, důvod v datech a omezení modelu.
2. Proveď poslední kontrolu podílů, zdroje, stylů a čísel; aktualizuj obsah. U tří položek ověř odkaz i stránku.
3. Exportuj W3-05_zprava.pdf. Znovu otevři ODT i PDF a projdi všechny stránky, diakritiku a tabulku.
4. Během jedné minuty představ doporučení. Spolužák položí jednu otázku k datům a jednu ke zpracování; odpovědi zapiš.
5. Odevzdej ODT, PDF a protokol se třemi ověřenými kontrolami a odpověďmi z obhajoby.

Kontrola a vysvětlení

Co potřebuješ zjistit před skutečným nákupem a proč samotná modelová anketa nestačí?

Pro rychlejší: Navrhni další krok, který by doporučení ověřil v praxi.

Procenta a jeden společný parametr

Jméno _____ Třída _____ Datum _____

Cíl: Spočítáš slevu a použiješ absolutní odkaz při kopírování vzorce.

Než začneš

10 % odpovídá 0,1. Sleva je cena krát sazba. Absolutní \$H\$2 zůstane při kopírování stejný; nezamyká hodnotu proti změně.

Podklady

A1:B5: Pomůcka | Cena; Stavebnice | 400; Míč | 250; Atlas | 300; Mikrosada | 600. H1 Sazba, H2 10 %. C1 Sleva, D1 Po slevě.

Postup práce

1. Založ C3-01_sleva.ods a zadej tabulku; sazbu vlož jako 10 %, nikoli číslo 10.
2. Do C2 zadej $=B2*\$H\2 a do D2 $=B2-C2$. Zkopíruj oba vzorce do řádku 5.
3. Na řádku 6 sečti ceny, slevy a výsledné ceny funkcí SUM. Atlas ověř ručně.
4. Změň H2 na 15 %. Ověř změnu všech řádků a porovnej první a poslední vzorec v C.
5. Vrať 10 %, označ H2 jako vstup, částky zobraz v Kč a ulož.

Kontrola a vysvětlení

Kolik stojí atlas po slevě? Co změní znak \$ při kopírování?

Pro rychlejší: Na kopii vzorce odstrañ dolary a vysvětlí chybu po kopírování.

IF, sleva a test hranice

Jméno _____ Třída _____ Datum _____

Cíl: Použiješ podmínku s parametry a ověříš hodnoty pod hranicí, na ní a nad ní.

Než začneš

IF(test;ano;ne) vyhodnocuje zadané pravidlo. Od 1000 Kč včetně znamená ≥ 1000 . Skok výsledné ceny může být vlastnost pravidla, nikoli chyba.

Podklady

A1:D5: Objednávka, Cena, Sleva, Po slevě. Objednávky A–D mají ceny 999, 1000, 1001 a 1500 Kč. H2 hranice 1000, H3 sleva od hranice 10 %, H4 jinak 5 %.

Postup práce

1. Založ C3-02_objednavky.ods. Vstupní parametry v H2:H4 opatři popisky.
2. Do C2 napiš $=IF(B2 \geq \$H\$2; B2 * \$H\$3; B2 * \$H\$4)$. Do D2 napiš $=B2 - C2$ a oba vzorce zkopíruj.
3. Ručně ověř řádky pro 999, 1000 a 1001 Kč. Výsledky porovnej na dvě desetinná místa.
4. V kopii změň $\geq$ na $>$. Urči změněný řádek, vysvětli chybu a obnov původní vzorec.
5. Pod tabulku napiš, proč je cena po slevě při 1000 Kč nižší než při 999 Kč. Ulož.

Kontrola a vysvětlení

Kolik stojí objednávka za 1001 Kč po slevě a do které větve patří přesně 1000 Kč?

Pro rychlejší: Přenastav model: hranice 650, sleva 8 %, jinak 0 %. Ověř nákup 684 Kč proti limitu 650 Kč.

Rozpočet akce a scénáře

Jméno _____ Třída _____ Datum _____

Cíl: Oddělíš vstupy a výpočty a porovnáš čtyři varianty účasti.

Než začneš

Vstup a materiál jsou náklady na osobu, doprava za skupinu. Parametr zapisuj jednou; scénáře na něj odkazují absolutně.

Podklady

B2:B6 v pořadí: 30 osob, vstup 80 Kč/os., materiál 25 Kč/os., doprava 2400 Kč/skupina, limit 200 Kč/os. Popisky dej do A2:A6.

Postup práce

1. Založ C3-03_akce.ods. Označ vstupy a do B8 zadej $=B2*(B3+B4)+B5$, do B9 $=B8/B2$; doplň popisky.
2. Do B10 zadej $=B6-B9$ a do B11 $=IF(B9<=B6;"Vejdeme se";"Překročeno")$. Ověř cenu ručně.
3. V D1:G5 vytvoř sloupce Osob, Celkem, Na osobu, Stav. Do D2:D5 zadej 20, 25, 30, 35.
4. Do E2 vlož $=D2*(\$B\$3+\$B\$4)+\$B\5 , do F2 $=E2/D2$ a do G2 $=IF(F2<=\$B\$6;"Vejdeme se";"Překročeno")$. Kopíruj do řádku 5.
5. Ověř scénář 30 proti B9. Změň dopravu na 2600, sleduj všechny varianty, vrať 2400 a ulož.

Kontrola a vysvětlení

Které scénáře splní limit a proč s vyšší účastí klesá cena na osobu?

Pro rychlejší: Najdi nejmenší celý počet účastníků pro limit 200 Kč.

Ověření modelu a graf ceny

Jméno _____ Třída _____ Datum _____

Cíl: Otestuješ neplatné vstupy, nastavíš platnost a vysvětlíš graf scénářů.

Než začneš

Počet osob musí být kladné celé číslo. Platnost vstupu nezaručuje správnost vzorců. XY graf potřebuje názvy os a jednotky; scénář není jistota budoucí účasti.

Podklady

Použij C3-03_akce.ods. Testy počtu osob: 30, 26, 25, 0, -5 a 2,5. Ceny 80, 25, 2400; limit 200 Kč/os.

Postup práce

1. Ulož C3-04_testy.ods. Zapiš do protokolu Vstup, Očekávání, Výsledek a Oprava; pro 30, 26 a 25 osob porovnej cenu s limitem.
2. V kopii vyzkoušej 0, -5 a 2,5. Zapiš chybu dělení nebo důvod neplatnosti a vrať 30.
3. Pro B2 nastav Data > Platnost: celé číslo větší než 0 a chybové hlášení. Ověř odmítnutí přímého zadání nuly.
4. Ze scénářů vytvoř XY graf: osa x počet osob, osa y Kč/os. Přidej řadu s konstantou 200 jako limit.
5. Ověř bod 25 osob proti tabulce a napiš dvě věty doporučení s předpokladem účasti. Ulož graf i protokol.

Kontrola a vysvětlení

Je platnost vstupu důkazem správných vzorců? Co znamená bod pro 25 osob?

Pro rychlejší: Otestuj omylem vloženou cenu jako text a popiš rozpoznání chyby.

Samostatný workshop: model, test a obhajoba

Jméno _____ Třída _____ Datum _____

Cíl: Použiješ procenta, IF a absolutní odkazy v novém rozpočtu a doložíš testy.

Než začneš

Přenášej princip, nikoli původní čísla. Sleva se musí vztahovat ke správnému nákladu. Rovnost s limitem je povolena.

Podklady

Workshop: 24 žáků, lektor 1800 Kč za skupinu, materiál 45 Kč/os. Od 25 osob včetně je sleva 10 % pouze na materiál. Limit 120 Kč/os.

Postup práce

1. Založ C3-05_workshop.ods. Do označených parametrů dej počet, lektorné, materiál, hranici slevy, sazbu a limit.
2. Pomocí IF vypočti cenu materiálu na osobu, přidej lektorné za skupinu, spočti celkem, na osobu a stav vůči limitu.
3. Vytvoř scénáře 20, 24, 25 a 30 osob s absolutními odkazy. Ručně ověř scénáře 24 a 25.
4. Otestuj nulu a jasně ji odmítni nebo označ neplatný vstup. Přidej graf cen na osobu a porovnej ho s tabulkou.
5. Napiš doporučení s předpoklady, vyexportuj PDF shrnutí a odevzdej ODS, PDF a stručný testovací protokol.

Kontrola a vysvětlení

Je 24 osob přesně v limitu? Proč nesmíš zlevnit celé náklady včetně lektora?

Pro rychlejší: Zjisti nejvyšší lektorné pro 20 osob a limit 120 Kč/os.